

Srijeda, 12. ožujka 2014.

P7_TA(2014)0210

Europski ribarski sektor i sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Tajlanda**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. ožujka 2014. o trenutačnoj situaciji i budućim izgledima europskog sektora ribarstva u okviru sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Tajlanda (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 3. stavak 5. UEU-a o odnosima EU-a s ostatkom svijeta,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (Uredba IUU) ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 25. listopada 2011. naslovljenu „Obnovljena strategija EU-a 2011. – 2014. za društveno odgovorno poslovanje” (COM(2011)0681),
 - uzimajući u obzir Pisana pitanja E-000618/2013 od 22. siječnja 2013. o zlostavljanjima u maloprodajnim opskrbnih lancima i E-002894/2013 od 13. ožujka 2013. o sporazumu o slobodnoj trgovini s Tajlandom i dječjem radu u industriji konzerviranja te Komisijine odgovore na njih,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenog 2012. o vanjskoj dimenziji zajedničke ribarstvene politike ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo i mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu (A7-0130/2014),
- A. budući da europski sektor ribarstva izlazi iz razdoblja krize koja zahvaća sektore ulova, prerade i akvakulture te s obzirom na to da ta situacija izrazito oslabljuje njegovu konkurentnost, povrh svega u doba liberalizacije globalnog tržišta te kada određene zemlje u razvoju s obilnim pomorskim resursima postaju nove ribolovne sile;
- B. budući da su europske industrije ribarstva i prerade ključne za opskrbu hranom europskih građana te temelj održavanja obalnih područja koja uvelike ovise o tim aktivnostima; budući da će preživljavanje tog sektora biti ugroženo ako EU liberalizira trgovinu proizvoda ribarstva sa zemljama u razvoju koje žele izvoziti svoje proizvode na ključno tržište Zajednice, osobito ako im je ponuđena nulta stopa carine;
- C. budući da je EU vodeći svjetski uvoznik proizvoda ribarstva te da ovisnost o uvozu čini tržište Zajednice vrlo privlačnim za izvoznike, pogotovo imajući na umu da potražnja za proizvodima ribarstva u EU-u godišnje raste za 1,5 %;
- D. budući da je Tajland vodeći svjetski proizvođač konzervirane tune s 46 % svjetske proizvodnje te da izvoz konzervirane tune u EU, više od 90 000 tona godišnje, čini gotovo 20 % ukupnog uvoza iz trećih zemalja u Zajednicu, te da su Sjedinjene Američke Države, EU i Japan vodeća odredišna tržišta za izvoz tajlandskih proizvoda ribarstva;

⁽¹⁾ SL L 286, 29.10.2008., str. 1.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0461.

Srijeda, 12. ožujka 2014.

- E. budući da je Tajland vodeći svjetski uvoznik svježe, ohlađene i zamrznute tune za svoju industriju konzerviranja;
- F. budući da se 80 % tune konzumira u konzerviranom obliku te da se, prema najnovijim dostupnim podacima baze FishStat Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO), 21 % svjetske proizvodnje konzervirane tune i pripravaka tune ostvaruje u EU-u, a ostalih 79 % u trećim zemljama, većinom onima u razvoju;
- G. uzimajući u obzir trgovinsko, gospodarsko i strateško značenje Tajlanda za EU te znatne koristi od sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Tajlanda za gospodarstvo EU-a u cjelini;
- H. budući da EU podupire regionalnu integraciju među državama članicama ASEAN-a (Zajednice naroda jugoistočne Azije), budući da sporazum o slobodnoj trgovini s Tajlandom čini glavni stup tog procesa integracije, čiji je konačni cilj sklapanje sporazuma o slobodnoj trgovini između tih dviju regija u budućnosti;
- I. Budući da je potpisivanje sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i ASEAN-a prioritet za EU od 2007., uz nadu da će mu se priključiti Indonezija, Malezija, Filipini, Singapur, Tajland, Brunej Darussalam i Vijetnam; budući da je nedovoljan napredak u pregovorima o tom regionalnom sporazumu doveo do otvaranja bilateralnih pregovora s državama članicama ASEAN-a, uključujući Tajland, s političkom obvezom sklapanja sporazuma o slobodnoj trgovini unutar razdoblja od dvije godine;
- J. budući da, ako se Tajland, Indonezija i Filipini ubroje u regiju središnjeg i zapadnog Pacifika, proizvodnja konzervirane tune u regiji čini gotovo polovinu svjetske proizvodnje;
- K. budući da su izmjene u pogledu proizvođača konzervirane tune i proizvodnje fileta tune popraćene trendom prema globalnoj opskrbi zemalja s prerađivačkom industrijom i niskim troškovima proizvodnje koje se nalaze u blizini sirovina (npr., Tajland, Filipini, Indonezija, Papua Nova Gvineja i Ekvador) te da se povećava broj zemalja koje sudjeluju u proizvodnji i izvozu konzervirane tune;
- L. budući da su Tajland i Filipini vodeće zemlje izvoznice pripravaka tune i konzervirane tune u EU te da se izvoz Tajlanda povećao za 20 %, a izvoz Filipina smanjio za 5 %;
- M. budući da bi sniženje carine za konzerviranu tunu i pripravke tune za posljedicu moglo imati smanjenje povlastica za zemlje AKP-a te korisnike sustava općih povlastica (OSP+), prema kojem se treće zemlje obvezuju, u zamjenu za carinske povlastice, na ispunjavanje određenih politika u pitanjima kao što su poštovanje ljudskih, radničkih prava i okoliša te dobro upravljanje;
- N. budući da bi sniženje carine također uzrokovalo poremećaje na europskom tržištu s obzirom na to da se pretežni dio industrije konzerviranja tune EU-a nalazi u regijama koje izrazito ovise o ribarstvu, kao što su Galicija, Bretanja, Azori (najudaljenija regija), Baskija i Sardinija; budući da je industrija tune EU-a drugi najveći proizvođač konzervirane tune na svijetu i da je njezina duga tradicija rada ključna u pogledu stvaranja dodane vrijednosti i otvaranja radnih mjesta unutar EU-a uz jamčenje najviših mogućih standarda socijalne, ekološke, zdravstvene i higijenske zaštite;
- O. budući da je osnovni cilj povlaštenih pravila o podrijetlu uspostaviti odgovarajuću gospodarsku vezu između proizvoda koji se uvoze u EU i zemalja kojima su na temelju toga dodijeljene povlastice kako bi se osiguralo da te povlastice ne budu protupravno usmjerene u korist drugih zemalja kojima nisu bile namijenjene;
- P. budući da se, kada je riječ o trgovini proizvodima ribarstva, govori o trgovini prirodnim resursom na čiju održivost utječe niz čimbenika, uključujući dobro upravljanje te održivo iskorištavanje ribarstvenih resursa, nadzor nad nezakonitim ribolovom, onečišćenje, klimatske promjene i tržišna potražnja; budući da svi ti vanjski čimbenici utječu na međunarodnu trgovinu proizvodima ribarstva te da bi se proizvode ribarstva stoga trebalo smatrati osjetljivim proizvodima podložnima posebnoj zaštiti;

Srijeda, 12. ožujka 2014.

- Q. budući da je odgovarajuća i konstantna opskrba sirovinom ključna za daljnje održavanje i gospodarski razvoj poduzeća za preradu tune u EU-u;
- R. budući da Svjetska trgovinska organizacija (WTO) zagovara slobodnu trgovinu kao instrument rasta čiji je cilj održivi razvoj u socijalnom, gospodarskom i ekološkom smislu;
- S. budući da su trgovinska pravila stoga ključan temelj osiguravanja povoljnosti trgovine i ispunjavanja ciljeva zaštite zdravlja i okoliša uz jamčenje odgovarajućeg upravljanja prirodnim resursima;
- T. budući da je globalizacijom uvelike povećana količina ribe kojom se trguje na međunarodnom tržištu te da je raširena zabrinutost da u mnogim zemljama koje se bave proizvodnjom nedostaju dovoljna sredstva za održivo upravljanje ribljim stokovima i/ili njihovo iskorištavanje, osiguravanje odgovarajuće razine higijenske i zdravstvene zaštite, ublažavanje ekološkog učinka ribolova i akvakulture te osiguravanje općenito poštovanja ljudskih prava i posebice promicanje radničkih prava i socijalnih uvjeta;
- U. budući da neki trgovinski partneri EU-a pokazuju nedostatke kad je riječ o trima aspektima održivog razvoja ribarstva: društvenom, gospodarskom i ekološkom aspektu;
- V. budući da održivo upravljanje stokovima tune jamči pet regionalnih organizacija za ribolov tune; budući da je međunarodna suradnja između država i regionalnih organizacija za ribolov presudna za očuvanje održivosti stokova tune;
- W. budući da su Međunarodna organizacija rada i različite nevladine organizacije nedavno otkrile ozbiljne nedostatke kad je riječ o socijalnim i radnim uvjetima te poštovanju ljudskih prava u tajlandskoj ribarskoj industriji; budući da su mediji izvijestili, a tajlandska vlada priznala da se određeni sektor tajlandske industrije ribarstva koristi prisilnim radom imigranata koji su žrtve trgovine ljudima te da se dva multinacionalna poduzeća za proizvodnju konzervirane tune u Tajlandu koriste dječjim radom;
- X. budući da je, prema FAO-u, uobičajeno da susjedne obalne zemlje zaplijene tajlandska ribarska plovila, a kapetane optuže za nezakoniti ribolov ili neovlašteni ulazak u svoj isključivi gospodarski pojas;
- Y. budući da su tijekom 2013. španjolske vlasti odbile istovar i stavljanje na tržište tune iz ribarskih plovila sa zastavom Gane zbog sudjelovanja u nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu neispunjavanjem mjera upravljanja Međunarodne komisije za očuvanje atlantske tune, a većina tih plovila surađivala je s privatnim poduzećima iz Tajlanda;
- Z. budući da su posljednjih mjeseci u EU-u odbijene brojne pošiljke konzervi tune uvezene iz Tajlanda zbog nedovoljne termičke obrade, ključnog postupka za neutraliziranje mikroorganizama koji bi u suprotnom slučaju predstavljali rizik za ljudsko zdravlje;
1. traži da se riblji proizvodi, kao što je tuna u konzervi uvezena iz Tajlanda, koji bi mogli narušiti proizvodnju i tržište tih proizvoda u EU-u, tretiraju kao osjetljivi proizvodi; nadalje, smatra da bi se sve odluke u vezi s većim pristupom tajlandske tune u konzervi i prerađene tune trebalo donijeti isključivo nakon stroge procjene učinka i u bliskoj suradnji s industrijom radi analize i ocjene potencijalnog učinka koji bi takav veći pristup mogao imati na prerađivačku industriju i marketing prehrambenih proizvoda iz mora u EU-u;
 2. traži da stavljanje tajlandskih konzervi i pripravaka ribe, školjki i rakova na tržište EU-a i dalje bude podložno trenutnoj carini te da ti proizvodi stoga budu izuzeti iz carinskih sniženja; preporuča da bi za konzerviranu ribu i njezine pripravke, školjke i rakove trebalo uspostaviti duga prijelazna razdoblja i obveze djelomične liberalizacije, uključujući uvođenje kvota, ako se uvedu sniženja carina kako bi se očuvala konkurentnost industrije tune u Zajednici i očuvala važna aktivnost i socijalna dimenzija (otvaranje 25 000 izravnih i 54 000 neizravnih radnih mjesta) koju industrija tune ima na teritoriju EU-a;
 3. zahtijeva da se prije pružanja bilo kakvih carinskih ustupaka ili donošenja drugih propisa po potrebi provedu stroge ocjene učinka kako bi se analizirao i ocijenio učinak koji bi takvi ustupci ili propisi mogli imati na prerađivačku i marketinšku industriju morskih proizvoda u EU-u;

Srijeda, 12. ožujka 2014.

4. poziva, u slučaju osjetljivih proizvoda, na potpuno poštovanje utvrđenih i strogih dosljednih pravila o podrijetlu, koje treba provoditi bez iznimke te da se kumulacija strogo ograniči na one proizvode u čijem je slučaju Tajland uglavnom zemlja prerada a ne ribolova;
 5. zahtijeva da tuna u konzervi i drugi riblji proizvodi iz Tajlanda što je više moguće podliježu jednakim uvjetima tržišnog natjecanja kao i riblji proizvodi iz EU-a; smatra kako to posebno znači da sporazum mora uključivati ambiciozno poglavlje o trgovini i održivom razvoju kojim bi se Tajland obvezao na poštovanje, promicanje i provedbu međunarodno priznatih radnih standarda utvrđenih temeljnim konvencijama Međunarodne organizacije rada, uključujući one o prisilnom radu i dječjem radu; nadalje smatra da bi trebalo nužno osigurati poštovanje ljudskih prava, zaštitu okoliša, očuvanje i održivo iskorištavanje ribolovnih resursa, borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova te sukladnost sa sanitarnim i fitosanitarnim propisima EU-a; stoga smatra da bi Komisija trebala redovito izvještavati Parlament o tome poštuje li Tajland gore navedene obveze;
 6. poziva Komisiju da osigura učinkovitu provedbu Uredbe o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu (Uredbu IUU) te da se pobrine za to da pregovori o sporazumu o slobodnoj trgovini rezultiraju izričitim upućivanjem na Uredbu o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu u osnovnom tekstu sporazuma;
 7. smatra da je najbolji način osiguravanja potpune suradnje Tajlanda u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova uključivanje izričitog upućivanja na Uredbu IUU u tekst sporazuma o slobodnoj trgovini;
 8. traži da se u sporazum o slobodnoj trgovini uvrsti zahtjev o pridržavanju sporazuma Međunarodne organizacije rada te veću transparentnost, veći nadzor, pregled i veću sljedivost u sektoru ribarstva u Tajlandu kako bi se omogućilo praćenje ribolovnih aktivnosti;
 9. ustraje u osiguravanju sljedivosti proizvoda kao ključnog elementa zaštite ljudskog zdravlja i okoliša, kao i osnovnog čimbenika i instrumenta kontrole nezakonitog ribolova;
 10. zahtijeva da sporazum o slobodnoj trgovini bude sukladan s ostalim politikama Zajednice kao i s promicanjem strategija društvene odgovornosti poduzeća; poziva na uvođenje zaštitnih klauzula;
 11. naglašava da će se u odluci Parlamenta o davanju pristanka sporazumu o slobodnoj trgovini uzeti u obzir cjelokupni ishod pregovora, uključujući onih u ribarskom sektoru;
 12. poziva na recipročnost kad je riječ o pristupu tržištu te iskorjenjivanje svih vrsta diskriminacije u uslužnom sektoru;
 13. nada se da će Tajland, kao najveći svjetski izvoznik konzervirane tune, sudjelovati u trima regionalnim organizacijama za ribolov tune u toj regiji i surađivati s njima, točnije, s Međuameričkom komisijom za tropske tune, Komisijom za ribarstvo u zapadnom i središnjem Pacifiku i Regionalnom organizacijom za upravljanje ribarstvom u južnom Pacifiku te Regionalnom organizacijom za ribolov tune u Indijskom oceanu čiji je član;
 14. podupire politiku očuvanja i održivog upravljanja ribarstvenim resursima;
 15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-